

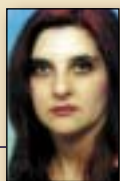
свежа е изложбата поставена во Македонската академија на науките и уметностите во Скопје, каде што покрај делата на Дандаров беа изложени и дела од уште шестмина македонски уметници, кои живеат и творат надвор од Македонија.

"За жал - објаснува Дандаров - се случи и една непријатна работа, која се обидувам во моментот да ја ставам зад мене. Се случи еден вандализам кој воопшто не мораше да се случи ако ба-

рем малку во тој момент се употребеше логика. Делата беа изведени на хартија на поголем формат и требаше соодветно и да се изложат, со врамување или под стакло. Организаторот имал стакла, но помали од форматот на сликите. И наместо да набават стакла со потребните димензии тие решиле да ги употребат помалите, кои ги покривале сликите до половина, и во исто време 'удриле' по една шајка среде делото за да го држи стаклото.

Роберт Дандаров за креативните корени вели дека доаѓаат од Македонија, место кое е обележано со циклусни периоди на крвопролевање, поезија, историја и мит.

За својата работа тој ќе рече дека е речиси невозможно насетеното сознание околу конечната слика.

■ Пишува: Милева ЛАЗОВА

МИТОТ - БЕЗВРЕМЕН МЕЃУ МИНАТ

Ликовниот уметник Роберт Дандаров е роден во Струмица, град во кој ги минал првите три години од животот. Од 1962 година со семејството заминал за Скопје, токму во времето кога го доживеал земјотресот кој сè уште му е во добро сеќавање. Ликовното образование го почнал во Училиштето за применета уметност, а во Америка прв пат заминал по добивањето стипендија од American Academy of Art во Чикаго, во 1976 година, на седумнаесетгодишна возраст.

По двегодишен престој во тој град, поради отслужување на воените обврски се вратил во Македонија, но животниот пат повторно го насочил кон Америка, поточно кон Големото Јаболко – Њујорк, каде што добил стипендија за школување на American Academy of Design. Од тогаш Њујорк е неговата база во која живее и твори.

ИСКУСТВО

"Сликарството - вели Дандаров - како моја животна професионална определба е со мене уште од рани години. Одвреме-навреме работев и на други полиња, но сите поврзани со ликовното творештво. Моментно целосно сум посветен на сликарството, професија која не се добива по сопствен избор, туку мора да ја имате во гените".

Уметникот Дандаров досега остварил петнаесет самостојни изложби и повеќе од триесет групни, како во Соединетите Американски Држави, така и во Европа (претежно Белгија, Германија, Холандија), а се разбира и во Македонија, од кои последната самостојна изложба беше реализирана во Музејот на современа уметност во Скопје пред две години.

Меѓу групните изложби остварени во Македонија нај-

Можеби штеделе на купување ново стакло. Сè уште се чудам на таа нивна логика, ако воопшто е и логика. Секако оваа непријатна случка нема да ме спречи повторно да изложувам во Македонија, но следниот пат со поголема претпазливост и проверка на организаторот".

ИНСПИРАЦИЈА

За него креативните корени доаѓаат од Македонија, место кое е обележано со циклусни периоди на крвопролевање, поезија, историја и мит. Тој верува дека секое уметничко творештво генетички се формира од неговите географски позиции од коишто доаѓа.

ите интенции како сликар се појавуваат на видело".

Дандаров најмногу работи масло на платно, но многу го привлекуваат и графичките техники, особено бакорезот и, се разбира, цртежот, кој е 'рбет на сите уметности, постојано е присутен.

Надворешните случувања немаат некакви влијанија врз неговото создавање. Сè што твори произлегува од некои интериерни длабочини.

"Но, и покрај тоа - вели Дандаров - јас сè уште сум еден продукт од времиња во кои живееме. Прифаќам што постои надвор од мене, но под услов тоа што е надвор од мене да може да се трансформира во една нова реалност - моето сликарство.

Уметноста е работа и нема ништо романтично околу тоа. Како и сè друго. Ако не се вложиш целосно во неа - едноставно губиш време. Иако уметноста е на едно подруго, спиритуално ниво во споредба со многу други професии, сепак е една работа која си бара тотална лоялност од страна на работникот.

СКИ СИНЦИР ОТО И СЕГАШНОСТА

"Митот е основа на моите теми - безвременски синцир кој ги поврзува минатото со сегашноста. Тоа е арена - додава Дандаров - каде што моите визији добиваат прецизна структура и тетал. Моите работи ја рефлектираат мојата внатрешна поезија, споена со поезијата на ракување боја и линија, мемории и други временски страти. Додека работам, минувам низ едно трансмутативно искуство и илуминација, кое произлегува од самиот акт на сликањето. Минувајќи низ едно самоизгубување во процесот на креирањето, низ еден неред, тотален хаос како последица од сопствената креација, очекувани резултати се појавуваат, кои не можат да се добијат на никаков друг начин. Низ актот на сликањето, чин кој во основа е сензуален, емотивен и безборен, и темите со кои работам, мо-

Инаку, за мене Њујорк не е повеќе странски град. Повеќе од половина од животот го имам минато на овие подрачја. А за егзистенцијата, како и секаде, постојана борба со елементите на општественото лудило. За жал, овде нема голем контакт со многу Македонци, освен со оние од малата група кои ги знам а се поврзани со уметноста. Но, секако секоја прилика која ја имам за средба со мои сонародници ја искористувам да вратам некои од мемориите и мирисите од Македонија".

